TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2025. gada 20. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Fizisku personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināLsodus, un par šādu datu brīvu apriti – Direktīva (ES) 2016/680 – 4. panta 1. punkta c) un e) apakšpunkts – Datu apstrādes minimizēšana – Personas datu glabāšanas ierobežošana – 10. pants – Biometrisko un ģenētisko datu vākšana un glabāšana – Absolūta nepieciešamība – 6. panta a) punkts – Pienākums nošķirt dažādu datu subjektu kategoriju personas datus – Valsts tiesību akti, kas nosaka biometrisko un ģenētisko datu vākšanu par personām, kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu – 5. pants – Atbilstīgi termiņi šo datu dzēšanai vai to glabāšanas vajadzības regulārai pārskatīšanai – Maksimālā glabāšanas termiņa neesība – Vērtējums par nepieciešamību glabāt biometriskos un ģenētiskos datus, ko policija veic, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem – 8. panta 2. punkts – Šo datu apstrādes likumīgums – Jēdziens "dalībvalsts tiesības" – Iespēja kvalificēt valsts judikatūru kā "dalībvalsts tiesības"

Lietā C-57/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa, Čehijas Republika) iesniegusi ar 2023. gada 26. janvāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 2. februārī, tiesvedībā

JH

pret

Policejní prezidium,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*], tiesneši J. Pasers [*J. Passer*], J. Regans [*E. Regan*] (referents), D. Gracijs [*D. Gratsias*] un B. Smulderss [*B. Smulders*],

ģenerāladvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 28. novembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – čehu.

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– JH vārdā – *M. Mandzák*, *L. Nezpěvák* un *L. Trojan*, *advokáti*,

– Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek*, *O. Serdula*, *J. Vláčil*, *T. Suchá* un *L. Březinová*, pārstāvji,

– Īrijas vārdā – *M. Browne*, *Chief State Solicitor*, *A. Joyce* un *D. O'Reilly*, pārstāvji, kuriem palīdz *A. Mulligan*, *BL*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *J. Langer*, pārstāvis,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Bouchagiar*, *H. Kranenborg*, *P. Němečková* un *M. F. Wilman*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2025. gada 27. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretējami Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināl sodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV 2016, L 119, 89. lpp.), 4. panta 1. punkta c) un e) apakšpunkts, 6. pants, 8. panta 2. punkts un 10. pants.

2 Šis lūgums izteikts saistībā ar tiesvedību starp JH un *Policejní prezidium* (Policijas pārvalde, Čehijas Republika; turpmāk tekstā – "Čehijas Policijas pārvalde) konkrēti par JH biometrisko un ģenētisko datu vākšanu kādā kriminālprocesā un šo datu glabāšanu, ko veic Čehijas policija.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2016/680 1., 2., 26., 33., 37. un 96. apsvērums ir formulēts šādi:

"(1) Fizisku personu aizsardzība attiecībā uz personas datu aizsardzību ir viena no pamattiesībām. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [(turpmāk tekstā – "Harta")] 8. panta 1. punkts un [LESD] 16. panta 1. punkts paredz, ka ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

(2) Noteikumiem par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un tās principiem neatkarīgi no to valstspiederības vai dzīvesvietas būtu jāievēro pamattiesības un pamatbrīvības, jo īpaši tiesības uz personas datu aizsardzību. [..]

[..]

(26) Jebkurai personas datu apstrādei ir jābūt likumīgai, godprātīgai un pārredzamai attiecībā uz attiecīgajām fiziskajām personām un jātiek īstenotai tikai konkrētos likumā paredzētos nolūkos. Tas pats par sevi neliedz tiesībaizsardzības iestādēm veikt tādas darbības kā slepena izmeklēšana vai video novērošana. Šādas darbības var veikt, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu krimināLsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu, ja vien tās ir paredzētas likumā un ir nepieciešamas un samērīgas demokrātiskā sabiedrībā, pienācīgi ņemot vērā attiecīgās fiziskās personas leģitīmās intereses. [..] Fiziskas personas būtu jāinformē par riskiem, noteikumiem, garantijām un tiesībām saistībā ar viņu personas datu apstrādi un to, kā īstenot savas tiesības saistībā ar apstrādi. Konkrētajiem personas datu apstrādes nolūkiem jo īpaši vajadzētu būt nepārprotamiem, leģitīmiem un noteiktiem jau personas datu vākšanas laikā. Personas datiem vajadzētu būt atbilstīgiem un būtiskiem tiem nolūkiem, kādos tos apstrādā. [..] Personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem. Lai nodrošinātu, ka datus neglabā ilgāk nekā nepieciešams, pārzinim būtu jānosaka termiņi dzēšanai vai periodiskai pārskatīšanai. Dalībvalstīm būtu jānosaka atbilstīgas garantijas attiecībā uz personas datiem, kurus glabā ilgāku laiku saistībā ar arhivēšanu sabiedrības interesēs, izmantošanu zinātniskiem, statistikas vai vēsturiskiem mērķiem.

[..]

(33) Kad šajā direktīvā ir atsauc[e]s uz dalībvalsts tiesībām, juridisko pamatu vai leģislatīvu pasākumu, tas uzreiz nenozīmē, ka vajadzīgs parlamenta pieņemts likumdošanas akts, neskarot prasības, kas izriet no attiecīgās dalībvalsts konstitucionālās iekārtas. Tomēr šādām dalībvalsts tiesībām, juridiskajam pamatam vai leģislatīvam pasākumam vajadzētu būt skaidram un precīzam un attiecīgajām personām būtu jāspēj paredzēt tā piemērošanu, kā tas prasīts Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā. Dalībvalsts tiesībās, ar ko regulē personas datu apstrādi šīs direktīvas darbības jomā, būtu jānosaka vismaz mērķi, apstrādājamie personas dati, apstrādes nolūki, personas datu integritātes un konfidencialitātes saglabāšanas procedūras un to iznīcināšanas procedūras, tādējādi nodrošinot pietiekamas garantijas pret ļaunprātīgas izmantošanas risku un patvaļu.

[..]

(37) Personas datiem, kas pēc sava rakstura ir īpaši sensitīvi saistībā ar pamattiesībām un pamatbrīvībām, pienākas īpaša aizsardzība, jo to apstrādes konteksts varētu radīt nopietnu risku pamattiesībām un pamatbrīvībām. Minētajiem personas datiem būtu jāaptver personas dati, kuri atklāj rases vai etnisko piederību, turklāt termina "rases piederība" izmantošana šajā direktīvā nenozīmē, ka Savienība atzīst teorijas, ar kuru palīdzību notiek mēģinājumi noteikt dažādu cilvēku rasu pastāvēšanu. Šādi personas dati nebūtu jāapstrādā, izņemot gadījumus, kad uz apstrādi attiecas atbilstošas likumā noteiktas garantijas attiecībā uz datu subjektu tiesībām un brīvībām un kad tā ir atļauta likumā atļautos gadījumos; vai – ja tā vēl nav šādā likumā atļauta – gadījumos, kad apstrāde ir vajadzīga datu subjekta vai citas personas vitālu interešu aizsardzībai, vai ja apstrāde attiecas uz datiem, kurus datu subjekts acīmredzami ir publiskojis. Atbilstošas garantijas attiecībā uz datu subjektu tiesībām un brīvībām varētu aptvert iespēju vākt minētos datus

tikai saistībā ar citiem datiem par attiecīgo fizisko personu, iespēju turēt savāktos datus pienācīgā drošībā, noteikt stingrākus noteikumus attiecībā uz kompetentās iestādes darbinieku piekļuvi datiem un aizliegumu nosūtīt minētos datus. [..]

[..]

(96) Dalībvalstīm šīs direktīvas transponēšanai būtu jāparedz laikposms, kas nepārsniedz divus gadus no šīs direktīvas stāšanās spēkā datuma. Apstrāde, kas jau tiek veikta minētajā datumā, būtu jāsaskaņo ar šo direktīvu divos gados pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas. Tomēr, ja šāda apstrāde atbilst Savienības tiesību aktiem, kas ir piemērojami pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā datuma, šīs direktīvas prasības attiecībā uz iepriekšēju apspriešanos ar uzraudzības iestādi nebūtu jāpiemēro apstrādes darbībām, kuras jau sāktas pirms minētā datuma, ņemot vērā to, ka minētās prasības pēc savas būtības ir jāizpilda pirms apstrādes. [..]

[..]"

4 Šīs direktīvas 1. panta "Priekšmets un mērķi" 1. punkts noteic:

"Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko kompetentās iestādes veic, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu krimināsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu."

5 Minētās direktīvas 2. panta "Darbības joma" 1. punkts noteic:

"Šo direktīvu piemēro personas datu apstrādei, ko veic kompetentās iestādes 1. panta 1. punktā izklāstītajos nolūkos."

6 Šīs pašas direktīvas 3. pants "Definīcijas" noteic:

"Šajā direktīvā:

1. "personas dati" ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjekts"); identificējama fiziskā persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās fiziskās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem;

2. "apstrāde" ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtot, izplatot vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;

[..]

12. "ģenētiskie dati" ir visi personas dati, kas attiecas uz fiziskas personas pārmantotajām vai iegūtajām ģenētiskajām pazīmēm, sniedz unikālu informāciju par minētās fiziskās personas fizioloģiju vai veselību un kas izriet jo īpaši no attiecīgās fiziskās personas bioloģiskā parauga analīzes;

13. "biometriskie dati" ir personas dati pēc specifiskas tehniskas apstrādes, kuri attiecas uz fiziskas personas fiziskajām, fizioloģiskajām vai uzvedības pazīmēm, kas ļauj veikt vai apstiprina minētās fiziskās personas viennozīmīgu identifikāciju, piemēram, sejas attēli vai daktiloskopijas dati;

[..]."

7 Direktīvas 2016/680 4. panta "Principi, kas saistīti ar personas datu apstrādi" 1. punkts noteic:

"Dalībvalstis paredz, ka personas dati:

a) tiek apstrādāti likumīgi un godprātīgi;

b) tiek vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un tie netiek apstrādāti ar minētajiem nolūkiem nesaderīgā veidā;

c) ir atbilstīgi, būtiski un nav pārmērīgi, ņemot vērā nolūkus, kādos tos apstrādā;

d) ir precīzi un, ja vajadzīgs, atjaunināti; ir jāveic visi pamatoti pasākumi, lai nodrošinātu, ka neprecīzi personas dati, ņemot vērā nolūkus, kādos tie tiek apstrādāti, bez kavēšanās tiek dzēsti vai laboti;

e) tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk, kā tas ir nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tos apstrādā;

[..]."

8 Šīs direktīvas 5. pants "Glabāšanas un pārskatīšanas termiņi" ir formulēts šādi:

"Dalībvalstis paredz, ka tiek noteikti atbilstīgi termiņi personas datu dzēšanai vai personas datu glabāšanas vajadzības regulārai pārskatīšanai. Minēto termiņu ievērošanu nodrošina ar procesuāliem pasākumiem."

9 Minētās direktīvas 6. pants "Dažādu datu subjektu kategoriju nošķiršana" noteic:

"Dalībvalstis paredz, ka pārzinis attiecīgā gadījumā, cik iespējams, skaidri nošķir dažādu datu subjektu kategoriju personas datus, piemēram:

a) personas, attiecībā uz kurām pastāv nopietns iemesls uzskatīt, ka tās ir izdarījušas vai drīzumā izdarīs noziedzīgu nodarījumu;

b) personas, kas ir notiesātas par noziedzīgu nodarījumu;

c) noziedzīgā nodarījumā cietušie vai personas, attiecībā uz kurām konkrēti fakti liek uzskatīt, ka tās varētu būt noziedzīgā nodarījumā cietušie; un

d) citas personas saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, piemēram, personas, kuras varētu aicināt sniegt liecības izmeklēšanas gaitā saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem vai pēcāk notiekošā kriminālprocesā, persona[s], kuras var sniegt informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem, vai kontaktpersonas vai līdzdalībnieki kādai no a) un b) apakšpunktā minētajām personām."

10 Tās pašas direktīvas 8. pants "Apstrādes likumīgums" noteic:

"1. Dalībvalstis paredz, ka apstrāde ir likumīga tikai tad un tiktāl, ciktāl šī apstrāde ir nepieciešama tā uzdevuma izpildei, ko kompetentā iestāde veic 1. panta 1. punktā minētajos nolūkos, un ka tā balstās uz Savienības vai dalībvalsts tiesībām.

2. Dalībvalsts tiesībās, ar ko regulē apstrādi šīs direktīvas darbības jomā, precizē vismaz apstrādes mērķus, apstrādājamos personas datus un apstrādes nolūkus."

11 Direktīvas 2016/680 10. pants "Īpašu kategoriju personas datu apstrāde" noteic:

"Personas datu apstrāde, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētisko datu, biometrisko datu apstrāde nolūkā veikt fiziskas personas viennozīmīgu identifikāciju, vai tādu datu apstrāde, kas attiecas uz veselību vai uz fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju, ir atļauta tikai tad, kad tas ir absolūti nepieciešams, uz to attiecas atbilstošas garantijas attiecībā uz datu subjekta tiesībām un brīvībām, un:

a) tas ir atļauts Savienības vai dalībvalsts tiesībās;

b) lai aizsargātu vitālas datu subjekta vai citas fiziskas personas intereses; vai

c) šāda apstrāde attiecas uz datiem, kurus datu subjekts acīmredzami ir publiskojis."

12 Saskaņā ar šīs direktīvas 63. panta 1. punktu dalībvalstīm līdz 2018. gada 6. maijam bija jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu minētās direktīvas prasības. Turklāt kopš tā paša datuma dalībvalstīm šie akti jāpiemēro.

13 Šī direktīva – saskaņā ar tās 64. pantā noteikto – ir stājusies spēkā 2016. gada 5. maijā.

Čehijas tiesības

14 *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky* (Likums Nr. 273/2008 par Čehijas Republikas policiju), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Čehijas policijas likums"), 11. pants "Procesuālo darbību samērīgums" noteic:

"Policijas darbiniekam un tā nodarbinātam līdzstrādniekam ir pienākums

[..]

c) rīkoties tā, lai jebkāda iejaukšanās to personu, attiecībā uz kurām tiek veikta procesuālā darbība, vai to personu, uz kurām šī darbība neattiecas, tiesībās un brīvībās nepārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgās procesuālās darbības mērķi."

15 Čehijas policijas likuma 65. pants noteic:

"(1) Lai varētu turpmāk identificēt

a) personu, kas apsūdzēta tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, vai personu, kurai ir paziņots, ka tā tiek turēta aizdomās par šāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu,

b) personu, kura izcieš brīvības atņemšanas sodu par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu,

c) personu, kurai piemērots medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis vai drošības līdzeklis – apcietinājums, vai

d) meklēto personu, kura ir atrasta un kuras rīcībspēja ir ierobežota,

policija, pildot savus uzdevumus, drīkst iegūt attiecīgās personas pirkstu nospiedumus, identificēt viņas fiziskās pazīmes, veikt tās ķermeņa mērījumus, izdarīt video, audio un tamlīdzīgus ierakstus, kā arī ņemt tās bioloģiskos paraugus, lai iegūtu informāciju par attiecīgās personas ģenētisko uzbūvi.

(2) Ja personas pretošanās dēļ 1. punktā paredzēto darbību neizdodas veikt, policijas darbinieks ir tiesīgs pārvarēt šo pretošanos pēc tam, kad viņš ir nesekmīgi lūdzis šo personu nepretoties. Veidam, kādā viņš pārvar šo pretošanos, jābūt samērīgam ar pretošanās intensitāti. Policijas darbinieks nedrīkst pārvarēt personas pretošanos asins parauga ņemšanas vai citas līdzīgas fizisko neaizskaramību aizskarošas darbības gadījumā.

(3) Ja 1. punktā paredzētā darbība nav paveicama uz vietas, policijas darbinieks ir tiesīgs nogādāt attiecīgo personu šīs darbības veikšanai. Pēc darbības veikšanas policijas darbinieks šo personu atbrīvo.

(4) Policijas darbinieks protokolē veiktās darbības.

(5) Policija dzēš personas datus, kas iegūti saskaņā ar 1. punktu, tiklīdz to apstrāde nav nepieciešama noziedzīgu nodarījumu novēršanai, izmeklēšanai, atklāšanai vai saukšanai pie atbildības par tiem, vai tālab, lai nodrošinātu Čehijas Republikas drošību, sabiedrisko kārtību vai iekšējo drošību."

16 Šā likuma 79. pants "Pamatnoteikumi par personas datu apstrādi saistībā ar noteiktu policijas uzdevumu izpildi" noteic:

"(1) Šā likuma panta 2.–6. punkts un 79.a-88. pants attiecas uz personas datu apstrādi, ko veic noziedzīgu nodarījumu novēršanas, izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas nolūkā, kā arī tālab, lai nodrošinātu Čehijas Republikas drošību vai sabiedrisko kārtību un iekšējo drošību, tostarp personu un lietu meklēšanas nolūkos.

(2) Policija drīkst apstrādāt personas datus, ja tas ir nepieciešams 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai. Policija var apstrādāt personas datus arī tālab, lai aizsargātu datu subjekta svarīgās intereses, kas saistītas ar 1. punktā minētajiem mērķiem.

[..]"

17 Minētā likuma 82. pants "Personas datu turpmākas apstrādes nepieciešamības pārbaude" ir formulēts šādi:

"(1) Policija vismaz reizi trijos gados pārbauda, vai personas dati, kas apstrādāti 79. panta 1. punktā minētajos nolūkos, joprojām ir nepieciešami tās uzdevumu veikšanai šajā jomā.

(2) Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes nolūkā policija ir tiesīga pieprasīt izrakstu no sodāmības reģistra.

(3) Tiesībaizsardzības un tiesu iestādes, *Ministerstvo spravedlnosti* (Tieslietu ministrija, Čehijas Republika), *Ústavní soud* (Konstitucionālā tiesa, Čehijas Republika) un *Kancelař prezidenta republiky* (Republikas prezidenta kanceleja, Čehijas Republika) 1. punktā minētās pārbaudes nolūkos savas kompetences ietvaros nepārtraukti informē policiju par saviem galīgajiem lēmumiem, kriminālprocesa noilgumu, soda izpildi vai Republikas prezidenta lēmumu izpildi saistībā ar kriminālprocesu, sodu vai amnestiju vai apžēlošanu."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

18 Ar Kriminālpolicijas un izmeklēšanas dienesta Plzeņas nodaļas Korupcijas un finanšu noziegumu atklāšanas vienības (Čehijas Republika) – kas ir Čehijas policijas vienība ar valsts mēroga kompetenci – 2015. gada 11. decembra lēmumu tika uzsākta kriminālvajāšana pret JH par noziedzīgu nodarījumu: pienākuma neizpildi, pārvaldot svešu īpašumu.

19 2016. gada 13. janvārī Čehijas policija kriminālprocesa ietvaros vispirms nopratināja JH, kā arī, neraugoties uz JH iebildumiem, uzdeva veikt šādas identificēšanas darbības: JH pirkstu nospiedumu iegūšana, mutes dobuma gļotādas uztriepju iegūšana, ar kura palīdzību tā izveidoja ģenētisko profilu, JH fotouzņēmumu izgatavošana un JH apraksta izveide. Pēc tam tā ievadīja šo informāciju attiecīgajās datubāzēs.

20 2017. gada 15. marta spriedumā *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa, Čehijas Republika) atzina JH par izdarījušu noziedzīgu nodarījumu: līdzdalību pienākuma neizpildē, pārvaldot svešu īpašumu, kā arī noziedzīgu nodarījumu: amatpersonas pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu. Minētā tiesa piesprieda JH brīvības atņemšanas sodu uz trim gadiem nosacīti, aizliegumu valsts pārvaldē uz četriem gadiem ieņemt vadošus amatus, kuru pienākumos ietilpst nekustamā un kustamā īpašuma pārvaldīšana, kā arī pienākumu iespēju robežās atlīdzināt nodarīto kaitējumu.

21 2016. gada 8. martā JH cēla prasību *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa), lūdzot atzīt, ka identificēšanas darbību veikšana atbilstoši Čehijas policijas likuma 65. pantam, iegūto ziņu un paraugu glabāšana, kā arī ziņu par šīm darbībām ievietošana Čehijas policijas datubāzēs esot prettiesiska iejaukšanās viņa tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību.

22 Tā kā *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa) jau kādā citā tobrīd izskatāmajā lietā bija vērsusies *Ústavní soud* (Konstitucionālā tiesa, Čehijas Republika) ar pieteikumu izvērtēt Čehijas Policijas likuma 65. panta atbilstību konstitūcijai, *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa) apturēja JH celtās prasības izskatīšanu.

23 Ar 2022. gada 22. marta nolēmumu *Ústavní soud* (Konstitucionālā tiesa) noraidīja *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa) iesniegto pieteikumu konstatēt Čehijas policijas likuma 65. panta neatbilstību konstitūcijai. Pēc šā nolēmuma šī otrā tiesa atsāka JH iesniegtās prasības izskatīšanu.

24 Ar 2022. gada 23. jūnija spriedumu *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa) apmierināja JH prasību, atzīstot Čehijas policijas 2016. gada 13. janvārī veiktās procesuālās darbības par prettiesiskām. Līdz ar to šī tiesa uzdeva Čehijas policijai no tās datubāzēm izdzēst visus šo darbību rezultātā iegūtos personas datus.

25 Minētās tiesas spriedumā ir uzsvērts, ka ģenētiskā materiāla iegūšana ir būtiska iejaukšanās attiecīgās personas pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību, kuras aizsargā tostarp 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECK") 8. pants un *Listina základních práv a svobod* (Čehijas Republikas Pamattiesību un pamatbrīvību harta) 10. panta 3. punkts. Savukārt Čehijas policijas likuma 65. pantā neesot atrodama pietiekama informācija, lai novērtētu šīs iejaukšanās samērīgumu. Proti, vienīgā pārbaude, ko prasa veikt šis nupat minētais pants, esot pirms šādas iegūšanas Čehijas policijas veicamā pārbaude par izdarītā noziedzīgā nodarījuma "tīšumu".

26 Turklāt šī pati tiesa norādīja, ka JH ir apsūdzēts tikai kriminālpārkāpuma, proti, mazāk smaga noziedzīga nodarījuma, izdarīšanā; ka viņa brīvības atņemšanas sods ir nosacīts – un šis apstāklis apstiprinot, ka viņam inkriminētais nodarījums ir mazāks smags; ka viņš nekad iepriekš nav bijis notiesāts kriminālprocesā; ka ir maz ticams, ka viņš izdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu; un ka nav skaidrs, vai izdarītie noziedzīgie nodarījumi ir pieskaitāmi tādiem nodarījumiem, kuru izdarītāji nākotnē varētu izdarīt noziedzīgu nodarījumu, kura atklāšanai varētu būt noderīgi datubāzēs glabātie personas dati. No šiem apstākļiem tā secināja, ka Čehijas policijas veiktās identificēšanas darbības, kas aplūkotas pamatlietā, neatbilst samērīguma prasībai.

27 Čehijas Policijas pārvalde par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa, Čehijas Republika), kas ir iesniedzējtiesa.

28 Kasācijas sūdzības pamatojumam Čehijas Policijas pārvalde norāda, ka personas datu apstrādes nolūks ir skaidri noteikts Čehijas policijas likuma 65. pantā. Tā arī norāda, ka šajā gadījumā Čehijas policijas kompetentie dienesti ir izvērtējuši JH personas datu vākšanas un glabāšanas samērīgumu, ņemot vērā recidīva faktoru, iespējamību, ka nākotnē var tikt izdarīts vēl smagāks nodarījums, kā arī apstākli, ka JH pagātnē ir izdarījis vairākus kriminālpārkāpumus.

29 Atbildot uz to, JH norāda, ka identificēšanas darbības Čehijas policijas dienesti ir veikuši, iepriekš nepārbaudot attiecīgās iejaukšanās samērīgumu. JH kritizē arī to, ka nav publiskotas Čehijas policijas instrukcijas identificēšanas darbību veikšanai.

30 Iesniedzējtiesa norāda savas jaunākās judikatūras atziņu, ka ar to vien, ka ir ievērotas Čehijas policijas likuma 65. panta 1. punktā noteiktās formālās prasības, it īpaši prasība par noziedzīga nodarījuma kvalificējamību par "tīšu", nepietiek, lai šajā pantā paredzētā personas datu vākšana un glabāšana būtu uzskatāma par likumīgu. Tādējādi policijas dienestiem esot pienākums izvērtēt datu iegūšanas samērīgumu katrā konkrētajā gadījumā, ņemot vērā tostarp datu subjekta agrāko sodāmību, personību un uzvedību, noziedzīgā nodarījuma, saistībā ar kuru šis subjekts ir izsaukts identificēšanas darbību veikšanas nolūkā, smagumu, kā arī – saistībā ar *ex post* dzēšanas pieprasījumu – kopš attiecīgā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas pagājušā laikposma ilgumu.

31 Piemērojot šo judikatūru, valsts tiesas par nelikumīgām esot atzinušas tādas identificēšanas darbības kā, piemēram, biometrisko un ģenētisko datu vākšanu, kas veiktas tādu noziedzīgu nodarījumu gadījumā, kas nav saistīti ar vardarbību un kurus izdarījušas personas, kas nekad nav bijušas notiesātas.

32 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa šaubās par Čehijas policijas likuma 65. pantā noteiktā regulējuma saderību ar Direktīvu 2016/680.

33 Pirmām kārtām, šī tiesa vaicā, vai šajā direktīvā noteiktās prasības nepieļauj biometrisko un ģenētisko datu nediferencētu vākšanu attiecībā uz personām, kas tiek turētas aizdomās par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

34 Pirmkārt, no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras par pamattiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, kas garantētas ECPAK 8. pantā, izrietot, ka noziedzīgi nodarījumi, kuru gadījumā tiek vākti dezoksiribonukleīnskābes (DNS) paraugi, līgumslēdzējām pusēm jānošķir atkarībā no apdraudējuma, ko šie nodarījumi rada sabiedrības interesēm. Līgumslēdzējas puses nevarot vienādi attiekties gan pret personām, kas izdarījušas smagus noziedzīgus nodarījumus – piemēram, tādus, kas saistīti ar vardarbību –, kuru gadījumā DNS paraugu ņemšana un glabāšana ir leģitīma, gan pret mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem.

35 Otrkārt, no samērīguma principa izrietošās prasības – kā, piemēram, tā, kas Direktīvas 2016/680 piemērošanas jomā konkretizēta kā šīs direktīvas 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktais datu apstrādes minimizēšanas princips un tās 6. pantā noteiktais pienākums nošķirt dažādas datu subjektu kategorijas – radot jautājumus par to, vai ir pietiekami noteikt atšķirības *in abstracto* likumdošanas līmenī, tostarp atkarībā no attiecīgo noziedzīgo nodarījumu smaguma, vai turpretim paraugu ņemšanas samērīgums jāizvērtē *in concreto* katrā konkrētajā gadījumā.

36 Otrām kārtām, iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvā 2016/680 noteiktās prasības nepieļauj biometriskos un ģenētiskos datus glabāt, skaidri neparedzot šīs glabāšanas ierobežojumu laikā. Turklāt identifikācijas datu glabāšanas ilguma maksimālā robeža piemērojamajā valsts tiesiskajā regulējumā neesot noteikta. Taču Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā – atbilstoši tam, kā to izprot iesniedzējtiesa, – esot prasīts noteikt šādu maksimālo robežu.

37 Trešām kārtām, iesniedzējtiesa jautā, vai Čehijas administratīvo tiesu judikatūra ir kvalificējama kā "dalībvalsts tiesības" Direktīvas 2016/680 8. panta – kas noteic personas datu apstrādes likumīguma nosacījumus – izpratnē.

38 Proti, Čehijas policijas likuma 65. pantā neesot precizēti nedz konkrēti izņemtā parauga glabāšanas nosacījumi un no tā iegūstamās informācijas veidi, nedz biometrisko un ģenētisko datu glabāšanas un dzēšanas nosacījumi; un līdz ar to šis pants pats par sevi vien neatbilstot prasībām, ko noteic Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 10. pantu.

39 Šo 65. pantu gan patiešām papildinot policijas priekšnieka instrukcijas par šā panta piemērošanas kārtību, taču, tā kā šīs instrukcijas nav nedz normatīvie akti, nedz ir publiskotas, tās nekādā gadījumā neesot kvalificējamas kā "dalībvalsts tiesības" Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punkta izpratnē.

40 Līdz ar to jāvaicā, vai var uzskatīt, ka dalībvalsts tiesībās ir paredzētas pietiekamas materiāltiesiskās un procesuālās garantijas tādu sensitīvu datu kā, piemēram, biometriskie un ģenētiskie dati apstrādei šīs direktīvas 10. panta izpratnē, ja šīs garantijas ir sniegtas judikatūrā.

41 Šajos apstākļos *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Cik lielā mērā jāveic dažādu datu subjektu savstarpējā nošķiršana, kas prasīta Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai 6. pantā, lasot to kopsakarā ar tās 10. pantu? Vai ar prasību līdz minimumam samazināt personas datu apstrādi, kā arī pienākumu nošķirt dažādas datu subjektu kategorijas ir saderīgi, ka valsts tiesiskais regulējums ļauj vākt ģenētiskos datus par visām personām, kuras tiek turētas aizdomās par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai apsūdzētas šāda nodarījuma izdarīšanā?

2) Vai ar Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunktu ir saderīgi tas, ka – ņemot vērā vispārējo mērķi novērst, izmeklēt vai atklāt noziedzīgus nodarījumus – nepieciešamību turpināt DNS profila glabāšanu policijas dienesti izvērtē, pamatojoties uz saviem iekšējiem noteikumiem, un tā rezultātā sensitīvi personas dati praksē bieži vien tiek glabāti uz nenoteiktu laiku, nenosakot šādu personas datu glabāšanas maksimālo termiņu? Ja tas nav saderīgi ar šo tiesību normu, pēc kādiem iespējamiem kritērijiem būtu jāizvērtē šādam nolūkam ievākto un saglabāto personas datu glabāšanas ilguma samērīgums?

3) Kāds ir minimālais apjoms, kādā īpaši sensitīvu personas datu, uz kuriem attiecas Direktīvas 2016/680 10. pants, gadījumā šo datu iegūšanai, glabāšanai un dzēšanai izvirzāmie materiāltiesiskie vai procesuālie nosacījumi jāreglamentē dalībvalsts tiesībās "vispārpiemērojamā tiesību normā"? Vai tiesu judikatūru arī var uzskatīt par "dalībvalsts tiesībām" Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punkta, lasot to kopsakarā ar 10. pantu, izpratnē?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par trešo jautājumu

42 Ar trešo jautājumu, kas izskatāms vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2016/680 8. un 10. pants jāinterpretē tādējādi, ka – saistībā ar biometrisko un ģenētisko datu vākšanu, glabāšanu un dzēšanu – jēdziens "dalībvalsts tiesības" šo tiesību normu izpratnē jāsaprot tādējādi, ka ar to ir domāta tikai vispārpiemērojama tiesību norma, kas noteic šādu datu vākšanas, glabāšanas un dzēšanas nosacījumu minimumu, vai turpretim šajā jēdzienā var ietilpt arī valsts tiesu judikatūra, kurā ir precizēti šie nosacījumi.

43 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2016/680 3. panta 2. punktu, lasot to šīs direktīvas 3. panta 12. un 13. punkta gaismā, biometrisko un ģenētisko datu vākšana, glabāšana un dzēšana ir personas datu apstrāde šīs direktīvas izpratnē.

44 Direktīvas 2016/680 4. pants noteic dažādus šajā apstrādē ievērojamos principus, kuri – kā izriet no šīs direktīvas 1. un 2. apsvēruma – atspoguļo veidu, kā Hartas 52. pantā paredzētajās robežās Savienības likumdevējs, ņemot vērā noziedzīgu nodarījumu novēršanas, izmeklēšanas, atklāšanas, kriminālvajāšanas vai kriminālsoda izpildes darbību īpašo iedabu, attiecībā uz minēto apstrādi ir vēlējies konkretizēt Hartas 8. pantā atzītās fizisko personu pamattiesības uz savu personas datu aizsardzību, kas savukārt pašas ir cieši saistītas ar Hartas 7. pantā nostiprinātajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību.

45 Kā vienu no šiem principiem Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts noteic, ka visi personas dati jāapstrādā likumīgi un godprātīgi.

46 Direktīvas 2016/680 8. panta 1. punktā šajā ziņā precizēts, ka dalībvalstīm jāparedz, ka personas datu apstrāde, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, ir likumīga tikai tad un tiktāl, ciktāl tā ir nepieciešama tāda uzdevuma izpildei, ko kompetentā iestāde veic minētās direktīvas 1. panta 1. punktā minētajos nolūkos, un ja tā ir balstīta uz Savienības vai dalībvalsts tiesībām.

47 Turklāt saskaņā ar šīs pašas direktīvas 8. panta 2. punktu šādu datu apstrāde ir iespējama tikai tad, ja šo apstrādi reglamentējošajā dalībvalsts tiesību normā ir precizēti vismaz šīs apstrādes mērķi, apstrādājamie personas dati un apstrādes nolūki.

48 Par noteiktu kategoriju personas datiem, piemēram, biometriskajiem vai ģenētiskajiem datiem, jāteic, ka šīs Direktīvas 2016/680 10. panta mērķis ir nodrošināt tiem pastiprinātu aizsardzību, šādu datu apstrādes likumīgumu pakārtojot stingrākiem nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 30. janvāris, *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, 48. punkts, un 2024. gada 4. oktobris, *Bezirkshauptmannschaft Landeck* (Mēģinājums piekļūt mobilajā tālrunī saglabātajiem personas datiem), C-548/21, EU:C:2024:830, 107. punkts). Proti, šo kategoriju dati, kā uzsvērts šīs direktīvas 37. apsvērumā, pēc sava rakstura ir īpaši sensitīvi no pamattiesību un pamatbrīvību viedokļa, jo konteksts, kādā tie tiek apstrādāti, var nopietni apdraudēt datu subjektu brīvības un tiesības.

49 Tādējādi saskaņā ar Direktīvas 2016/680 10. pantu ikvienai kādā no šajā pantā izsmeļoši uzskaitītajām kategorijām ietilpstošo personas datu (turpmāk tekstā – "sensitīvi personas dati") apstrādei jābūt atļautai Savienības vai dalībvalsts tiesībās.

50 No tā izriet, ka Direktīvas 2016/680 8. un 10. panta mērķis ir precizēt tvērumu, kāds piemīt dažiem no šīs direktīvas 4. pantā noteiktajiem principiem, ar kuriem minētās direktīvas reglamentētajā jomā tiek konkretizētas tostarp Hartas 8. pantā atzītās fizisko personu pamattiesības uz savu personas datu aizsardzību.

51 Tāpēc 8. un 10. pantā lietotais jēdziens "dalībvalsts tiesības" jāsaprot tādējādi, ka ar to Direktīvas 2016/680 reglamentētajā jomā tiek īstenots Hartas 8. panta 2. punktā izvirzītais nosacījums, saskaņā ar kuru ikvienai personas datu apstrādei, kas veikta, nepamatojoties uz datu subjekta piekrišanu, jābūt veiktai saskaņā ar kādu citu likumīgu pamatojumu, kas ir paredzēts tiesību aktos; savukārt šis nosacījums pats par sevi vienīgi iedzīvina Hartas 52. pantā noteikto prasību, ka visiem Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem jābūt noteiktiem tiesību aktos. Tādējādi šis jēdziens ir saistīts ar iespēju izmantot valsts tiesības kā juridisko pamatu personas datu apstrādei.

52 Taču, pirmkārt, kā secinājumu 82. punktā ir uzsvēris ģenerāladvokāts, Tiesa, ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas pastāvīgo judikatūru, ir nospriedusi, ka Hartas 8. panta 2. punkta vārdkopā "pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos" lietotais termins "tiesību aktos" jāsaprot tā objektīvajā, nevis formālajā nozīmē (spriedums, 2023. gada 16. novembris, *Roos* u.c./Parlaments, C-458/22 P, nav publicēts, EU:C:2023:871, 61. punkts). Otrkārt, saskaņā ar šo Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru šāda ECPAK 8. panta 2. punkta vārdkopā "paredzēti likumā" izmantotā termina "likums" izpratne nozīmē, ka šis termins attiecas uz spēkā esošu tiesību aktu atbilstoši tam, kā šo aktu interpretējušas kompetentās tiesas (šajā nozīmē skat. ECT, 2025. gada 23. janvāris, H. W. pret Franciju, CE:ECHR:2025:0123JUD 001380521, 65. punkts).

53 Turklāt – kā izriet no Tiesas judikatūras –, lai arī prasība, ka ikvienam Hartā atzīto pamattiesību izmantošanas ierobežojumam jābūt paredzētam tiesību aktos, nozīmē, ka tiesību aktā, kas atļauj iejaukšanos šajās tiesībās, pašā jābūt noteiktam šā ierobežojuma apjomam, taču šī prasība

neizslēdz, ka, pirmkārt, attiecīgais ierobežojums tiek formulēts pietiekami atvērti, lai to varētu pielāgot dažādiem gadījumiem, kā arī situācijas izmaiņām, un, otrkārt, ka vajadzības gadījumā kompetentā tiesa interpretācijas ceļā var precizēt minētā ierobežojuma konkrēto tvērumu, ņemot vērā gan šā iejaukšanos atļaujošā akta formulējumu, gan minētā akta vispārējo sistēmu un ar šo aktu sasniedzamos mērķus (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2022. gada 21. jūnijs, *Ligue des droits humains*, C-817/19, EU:C:2022:491, 114. punkts).

54 Tādējādi jēdziens "dalībvalsts tiesības" Direktīvas 2016/680 8. un 10. panta izpratnē, lasot tos Hartas 8. panta 2. punkta gaismā, jāsaprot kā tāds, kas var attiekties uz tiesību normu – kurā ir skaidri paredzēta šīs direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošas personas datu apstrādes veikšana – atbilstoši tam, kā šī norma ir interpretēta valsts tiesu judikatūrā.

55 Katrā ziņā, kā norādīts šā sprieduma 47. punktā, Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punkts noteic, ka personas datu apstrāde, kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, ir iespējama tikai tad, ja dalībvalsts tiesību normā, kas reglamentē šo apstrādi, ir precizēti vismaz šīs apstrādes mērķi, apstrādājamie personas dati un apstrādes nolūki.

56 Taču šajā ziņā jānorāda, ka, pirmkārt, atsauce uz dalībvalsts "tiesībām", kas "regulē" attiecīgo apstrādi, nozīmē, ka apstrādes mērķi, apstrādājamie personas dati un apstrādes nolūki vismaz principā ir paredzēti vispārpiemērojamā tiesību normā. Otrkārt, minētā 8. panta 2. punkta mērķis – kā tas skaidri izriet no šīs direktīvas 33. apsvēruma – ir panākt, lai par apstrādi atbildīgās dalībvalsts tiesības būtu skaidras un precīzas un to piemērošana tiesību subjektiem būtu paredzama, kā tas prasīts Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā.

57 Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru ikvienam pasākumam, kas ir personas datu apstrādes juridiskais pamats, jāpiemīt noteiktām īpašībām, proti, būtībā tam, pirmkārt, jāatbilst augstāka ranga normām, otrkārt, jābūt pieejamam un, visbeidzot treškārt, pietiekami – proti, saprātīgā mērā, ņemot vērā lietas apstākļus, – paredzamam tā, lai attiecīgie indivīdi varētu pielāgot savu rīcību; un tas nozīmē, ka šim pasākumam pietiekami skaidri jānosaka apjoms un kārtība, kādā īstenojamas kompetentajām iestādēm piešķirtās pilnvaras (šajā nozīmē skat. it īpaši ECT, 1979. gada 26. aprīlis, *Sunday Times* pret Apvienoto Karalisti, CE:ECHR:1979:0426JUD00065387, 25. un 52. punkts; ECT, 2008. gada 1. jūlijs, *Liberty* u.c. pret Apvienoto Karalisti, CE:ECHR:2008:0701JUD005824300, 62. un 63. punkts; ECT, 2008. gada 4. decembris, S. un *Marper* pret Apvienoto Karalisti, CE:ECHR:2008:1204JUD003056204, 95. punkts).

58 Tāpat arīdzan no Tiesas judikatūras izriet, ka, lai izpildītu Hartas 52. pantā noteikto prasību, ka tiesību ierobežojumiem jābūt noteiktiem tiesību aktos, tiesiskajā regulējumā, kas rada iejaukšanos Hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās, jāparedz skaidri un precīzi noteikumi, kas reglamentētu attiecīgā pasākuma apjomu un piemērošanu, un noteiktu minimālās prasības tādējādi, lai personām, kuru personas dati ir tikuši skarti, būtu pietiekamas garantijas, kas ļautu to personas datus efektīvi aizsargāt pret ļaunprātīgas izmantošanas risku, kā arī pret jebkādu nelikumīgu piekļuvi šiem datiem un to nelikumīgu izmantošanu (skat. spriedumus, 2014. gada 8. aprīlis, *Digital Rights Ireland* u.c., C-293/12 un C-594/12, EU:C:2014:238, 54. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, 91. punkts).

59 Tā kā Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punkta mērķis ir nodrošināt šā sprieduma 56. un 57. punktā atgādināto prasību ievērošanu, šīs direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošās personas datu apstrādes mērķiem, tajā apstrādātajiem datiem un tās nolūkiem pietiekami skaidri un precīzi

jāizriet no pašas šo apstrādi reglamentējošās tiesību normas, lai šo apstrādi varētu uzskatīt par tādu, kas atbilst prasībām būt noteiktai tiesību aktos Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras un Hartas 52. panta izpratnē.

60 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz trešo jautājumu ir atbildams, ka Direktīvas 2016/680 8. un 10. pants jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar biometrisko un ģenētisko datu vākšanu, glabāšanu un dzēšanu jēdziens "dalībvalsts tiesības" šo pantu izpratnē jāsaprot kā tāds, ar ko domāta vispārpiemērojama tiesību norma, kas noteic šādu datu vākšanas, glabāšanas un dzēšanas nosacījumu minimumu, atbilstoši tam, kā šī norma tiek interpretēta valsts tiesu judikatūrā, ja vien šī judikatūra ir pieejama un pietiekami paredzama.

Par pirmo jautājumu

Par pieņemamību

61 Rakstveida apsvērumos Eiropas Komisija lūdz pirmo jautājumu atzīt par nepieņemamu tāpēc, ka JH ģenētiskā materiāla un biometrisko datu iegūšanu pamatlietā Čehijas policija ir veikusi 2016. gada 13. janvārī, t.i., pirms Direktīvas 2016/680 stāšanās spēkā, kas notika 2016. gada 5. maijā, un pirms bija beidzies šīs direktīvas transponēšanas termiņš, kas tās 63. panta 1. punktā noteikts 2018. gada 6. maijā.

62 Šajā ziņā jāatgādina, ka atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2025. gada 20. marts, *Anib* u.c., no C-728/22 līdz C-730/22, EU:C:2025:200, 48. punkts).

63 Šajā gadījumā Direktīvas 2016/680 64. pants noteic, ka šī direktīva stājas spēkā 2016. gada 5. maijā, savukārt šīs direktīvas 63. pantā precizēts, ka dalībvalstīm līdz 2018. gada 6. maijam jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

64 Tomēr no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka JH personas dati, kas 2016. gada 13. janvārī tika ievākti no viņa ģenētiskā materiāla paraugiem un biometriskajiem rādītājiem, joprojām tika glabāti Čehijas policijas datubāzēs un tātad apstrādāti pēc 2018. gada 6. maija.

65 Taču, izņemot Direktīvas 2016/680 4. panta 2. punktā paredzētās situācijas, no šīs direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta izriet, ka personas datus nedrīkst apstrādāt, ja to vākšana nav pamatota ar leģitīmiem nolūkiem.

66 Līdz ar to, kā secinājumu 34. punktā uzsvēris ģenerāladvokāts, Direktīvas 2016/680 piemērošanas jomā ietilpstošos personas datus – kas likumīgi ievākti pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā dienas, taču būtu bijuši ievākti pretēji šajā direktīvā noteiktajiem principiem, ja tie tiktu vākti pēc dienas, kad šī direktīva tika transponēta, vai, ja tā nav transponēta, pēc termiņa, līdz kuram tā bija jātransponē, proti, 2018. gada 6. maija – nedrīkst glabāt pēc dienas, kad šī direktīva tika transponēta, vai, ja tā nav transponēta, pēc termiņa, līdz kuram tā bija jātransponē.

67 Tādējādi šajā gadījumā nav acīmredzams, ka pirmajam jautājumam noteikti nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu vai ka izvirzītā problēma ir hipotētiska, pamatojoties uz Komisijas norādīto iemeslu, ka šis jautājums attiecas uz biometriskajiem un ģenētiskajiem datiem, kas ievākti pirms Direktīvas 2016/680 stāšanās spēkā.

68 Turklāt, tā kā Tiesai ir zināmi visi nepieciešamie faktiskie un tiesiskie apstākļi, lai tā varētu sniegt noderīgu atbildi uz pirmo jautājumu, šis jautājums ir uzskatāms par pieņemamu.

Par lietas būtību

69 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2016/680 6. pants vai 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 10. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj bez izšķirības vākt biometriskos un ģenētiskos datus par personām, kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu.

70 Šajā ziņā, pirmām kārtām, par Direktīvas 2016/680 6. pantu jāatgādina, ka šis pants uzliek pienākumu dalībvalstīm paredzēt, ka pārzinis "attiecīgā gadījumā, cik iespējams" skaidri nošķir dažādu tādu datu subjektu kategoriju personas datus kā, piemēram, šā panta a)–d) punktā minētās kategorijas, proti, personas, attiecībā uz kurām pastāv nopietns iemesls uzskatīt, ka tās ir izdarījušas vai drīzumā izdarīs noziedzīgu nodarījumu; personas, kas ir notiesātas par noziedzīgu nodarījumu; noziedzīgā nodarījumā cietušie vai personas, attiecībā uz kurām konkrēti fakti liek uzskatīt, ka tās varētu būt noziedzīgā nodarījumā cietušie; un, visbeidzot, citas personas saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, piemēram, personas, kuras varētu aicināt sniegt liecības izmeklēšanas gaitā saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem vai vēlāk notiekošā kriminālprocesā; personas, kuras var sniegt informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem, vai kontaktpersonas vai līdzdalībnieki kādai no a) un b) punktā minētajām personām.

71 Tātad saskaņā ar šo tiesību normu dalībvalstīm jānodrošina, ka pārzinis "attiecīgā gadījumā, cik iespējams" skaidri nošķir dažādu datu subjektu kategoriju datus tālab, lai novērstu, ka šo subjektu pamattiesības uz savu personas datu aizsardzību tiek bez izšķirības vienlīdz smagi aizskartas neatkarīgi no kategorijas, kurai tie piederīgi, un šīs kategorijas jānosaka galvenokārt atkarībā no attiecīgās personas kriminālprocesuālā statusa.

72 Kā uzsvērts Direktīvas 2016/680 6. pantā ietvertajā vārdkopā "attiecīgā gadījumā, cik iespējams", dalībvalstīm šajā pantā noteiktais pienākums veikt nošķirumu starp noteiktām personu kategorijām nav absolūts, bet gan ir atkarīgs tostarp no tā, vai katrā atsevišķā gadījumā šīs personu kategorijas var tikt skaidri nošķirtas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 84. punkts), un apstrādes nolūkiem.

73 Šajā lietā Čehijas valdība apgalvo, ka ar iesniedzējtiesas atsauci uz aizdomās turēto personu kategoriju ir domātas personas, kurām paātrinātā pirmstiesas procesā ir paziņots, ka tās atzītas par aizdomās turētajiem; savukārt, lai varētu to izdarīt, pamatlietā aplūkotajos valsts tiesību aktos esot prasīts – gluži tāpat kā apsūdzēto personu gadījumā –, lai būtu pietiekami pierādījumi, ka attiecīgās personas ir izdarījušas noziedzīgu nodarījumu.

74 Savukārt, ja tas tā būtu – to pārbaudīt gan ir iesniedzējtiesas ziņā –, tad šīs abas personu kategorijas konkrētas apstrādes vajadzībām varētu tikt uzskatītas par tādām, kuras abas ietilpst Direktīvas 2016/680 6. panta a) punktā minētajā kategorijā, ciktāl šīs abas kategorijas nav savstarpēji nošķiramas attiecīgās apstrādes nolūku dēļ.

75 Līdz ar to Direktīvas 2016/680 6. pants jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj bez izšķirības vākt biometriskos un ģenētiskos datus par personām, kas ietilpst to personu kategorijā, "kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā", kā arī par personām, kas ietilpst to personu kategorijā, kuras "tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu" valsts tiesību izpratnē, situācijā, kad abas šīs personu kategorijas, kuru dati var tikt vākti, pamatojoties uz šo regulējumu, nav savstarpēji jānošķir datu vākšanas nolūku dēļ.

76 Otrām kārtām, Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 10. pantu, noteic, ka personas datiem jābūt atbilstīgiem, būtiskiem un ne pārmērīgiem, ņemot vērā nolūkus, kādos tos apstrādā. Pēdējā minētā prasība tādējādi liek dalībvalstīm ievērot principu, ka datu apstrāde jāminimizē samērīgi ar tās mērķi un nolūku.

77 Savukārt minētās direktīvas 10. pants noteic, ka sensitīvu personas datu – kuriem pieskaitāmi arī biometriskie un ģenētiskie dati – gadījumā apstrādei jāatbilst ne tikai nosacījumam par tās atbilstību vienam no trim šā panta a)–c) punktā izsmeļoši uzskaitītajiem gadījumiem, bet arī vēl diviem citiem nosacījumiem, proti, pirmkārt, nosacījumam, ka jābūt atbilstošām garantijām attiecībā uz datu subjekta tiesībām un brīvībām, un, otrkārt, nosacījumam, ka paredzētajai apstrādei jābūt absolūti nepieciešamai.

78 Savukārt pēdējais no nupat minētajiem nosacījumiem, pirmkārt, nozīmē, ka šī nepieciešamība jāizvērtē īpaši stingri, ņemot vērā konkrētās apstrādes nolūkus, un ka līdz ar to šāda apstrāde var tikt uzskatīta par nepieciešamu tikai ierobežotā skaitā gadījumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 118. punkts).

79 Tādējādi biometrisko un ģenētisko personas datu apstrādes nolūki nevar tikt aprakstīti pārāk vispārīgi, bet gan jādefinē pietiekami precīzi un konkrēti, lai būtu iespējams novērtēt, vai šāda apstrāde ir "absolūti nepieciešama" (spriedums, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 124. punkts).

80 Šajā ziņā jāteic, ka, lai arī jēdziens "apstrādes nolūki" Direktīvā 2016/680 patiešām nav definēts, var konstatēt, ka šīs direktīvas 8. panta 2. punktā šis jēdziens ir skaidri nošķirts no "apstrādes mērķu" jēdziena. Savukārt minētās direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkts noteic, ka personas datu apstrādes nolūkiem jābūt konkrētiem un skaidriem un ka šos datus nedrīkst apstrādāt ar šiem nolūkiem nesaderīgā veidā, savukārt šīs pašas direktīvas 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts noteic, ka, tieši ņemot vērā minētos nolūkus, ir jānovērtē, vai šādi apstrādātie personas dati ir atbilstīgi, būtiski un nav pārmērīgi.

81 Tādējādi no tā ir secināms, ka ar jēdzienu "apstrādes mērķi" minētā 8. panta 2. punkta izpratnē apzīmē Direktīvas 2016/680 1. panta 1. punktā minētos vispārīgākos nolūkus, kuros apstrādei jānotiek, lai uz to attiektos šī direktīva, savukārt ar jēdzienu "apstrādes nolūki" tostarp minētās direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē jāsaprot to, ko ar personas datu apstrādi specifiski un

konkrēti ir gribēts panākt saistībā ar pārzinim uzticēto uzdevumu, piemēram, konkrēta uzdevuma izpildi saistībā ar noziedzīgu nodarījumu novēršanu vai atklāšanu, vai izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības par tiem vai krimināls odu izpildi.

82 Otrkārt, tā kā no Direktīvas 2016/680 26. apsvēruma, lasot to samērīguma principa gaismā, izriet, ka attiecībā uz personas datiem, kas nav sensitīvi, nepieciešamības nosacījums šīs direktīvas izpratnē ir izpildīts, ja attiecīgās apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt tikpat efektīvi ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu datu subjektu pamattiesības, no tā ir secināms, ka nosacījums, ka sensitīvu personas datu apstrādei jāatbilst absolūtai nepieciešamībai, savukārt prasa, lai pārzinis pārliecinātos, ka attiecīgās apstrādes nolūks nav īstenojams tikpat efektīvi, izmantojot citas, no Direktīvas 2016/680 10. pantā uzskaitītajām atšķirīgas, datu kategorijas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 126. punkts).

83 Turklāt, ņemot vērā būtiskos riskus, ko sensitīvu personas datu apstrāde rada datu subjektu tiesībām un brīvībām, it īpaši saistībā ar kompetento iestāžu uzdevumiem Direktīvas 2016/680 1. panta 1. punktā minētajos nolūkos, nosacījums par "absolūto nepieciešamību" prasa, lai tiktu ņemta vērā attiecīgā apstrādes nolūka īpašais nozīmīgums, un šādu nozīmīgumu var novērtēt, ņemot vērā šā nolūka iedabu, apstākli, ka šī apstrāde kalpo specifiskam un konkrētam mērķim, kas saistīts ar noteikta smaguma pakāpes noziedzīgu nodarījumu vai sabiedriskās drošības apdraudējumu novēršanu, šādu nodarījumu apkarošanu vai aizsardzību pret šādu apdraudējumu, kā arī ņemot vērā konkrētos apstākļus, kādos minētā apstrāde tiek veikta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 127. punkts).

84 Katrā ziņā tādu personu, kuras tiek apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai turētas aizdomās par šāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, biometrisko un ģenētisko datu vākšana tālab, lai nākotnē veiktu šo personu identificēšanu un salīdzināšanu, datu vākšanas absolūtā nepieciešamība jāizvērtē, ņemot vērā visus nozīmīgos faktorus, piemēram, it īpaši prezumētā noziedzīgā nodarījuma, kura izdarīšanā tās ir apsūdzētas, raksturu un smagumu, šā nodarījuma konkrētos apstākļus, šā nodarījuma iespējamo saikni ar citiem uzsāktiem krimināl procesiem, attiecīgo personu agrāko sodāmību vai individuālo profilu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 132. punkts).

85 Visbeidzot, "absolūtas nepieciešamības" nosacījums nozīmē, ka jāveic īpaši stingra kontrole pār to, vai tiek ievērots šīs direktīvas 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktais attiecīgo datu apstrādes minimizēšanas princips (skat. spriedumu, 2023. gada 26. janvāris, *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija), C-205/21, EU:C:2023:49, 125. punkts).

86 Konkrēti attiecībā uz datu, kas iegūti no personu DNS, glabāšanu vai izmantošanu identificēšanas vai salīdzināšanas nolūkā šāds princips nozīmē, ka, lai izvērtētu šādas apstrādes absolūto nepieciešamību, pienācīgi jāņem vērā iespēja izmantot tikai polimorfismus, kas atrodas DNS nekodējošajos rajonos, proti, zonās, par kurām ir atzīts, ka tās nesniedz nekādu informāciju par šo personu etnisko izcelsmi vai ģenētiski pārmantojamām slimībām.

87 Līdz ar to, lai gan dalībvalsts var izpildīt Direktīvu 2016/680, vai nu katrā konkrētajā gadījumā deleģējot kompetentajām iestādēm pienākumu nodrošināt, ka ikvienā sensitīvu personas datu apstrādē jābūt izpildītām nosacījumam par tās atbilstību absolūtai nepieciešamībai, vai arī likumdošanas ceļā nosakot vērtēšanas kritērijus, kas iestādēm pēc tam jāpiemēro bez iespējas rīkoties pēc saviem ieskatiem, tomēr otrajā gadījumā šiem kritērijiem jāatbilst visām no šā nosacījuma izrietošajām prasībām, kas izklāstītas šā sprieduma 77.–83. punktā.

88 Tādējādi 2023. gada 26. janvāra spriedumā *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Policijas veikta biometrisko un ģenētisko datu reģistrācija) (C-205/21, EU:C:2023:49, 135. punkts) Tiesa nosprieda, ka šim absolūtas nepieciešamības nosacījumam neatbilst tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēta sistemātiska biometrisko un ģenētisko datu vākšana par personām, kas publiskās apsūdzības kārtībā apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lai tos reģistrētu, neprasot kompetentajai iestādei pārbaudīt un pierādīt, pirmkārt, ka šāda datu vākšana ir absolūti nepieciešama, lai sasniegtu izvirzītos specifiskos un konkrētos mērķus, un, otrkārt, ka šos mērķus nevar sasniegt ar pasākumiem, kas rada mazāk nopietnu iejaukšanos datu subjekta tiesībās un brīvībās.

89 Taču datu vākšana, ko paredzēja minētajā lietā aplūkotais tiesiskais regulējums, bija obligāti jāveic attiecībā uz visām personām, kas publiskās apsūdzības kārtībā apsūdzētas tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, savukārt pirmajā jautājumā tiek vaicāts par tiesisko regulējumu, kas policijas dienestiem vienīgi dod iespēju iegūt biometriskos un ģenētiskos datus no personām, kuras apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu.

90 Tas, ka tiesiskajā regulējumā policijas dienestiem šāda iespēja ir dota, vēl nenozīmē, ka attiecīgās dalībvalsts tiesībās ir atļauts šo vākšanu veikt sistemātiski vai neievērojot tostarp Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteikto datu apstrādes minimizēšanas principu vai šīs direktīvas 10. pantā paredzēto nosacījumu, ka attiecīgajām apstrādes darbībām jāatbilst absolūtai nepieciešamībai, ja vien šajās tiesībās, t.sk. valsts tiesu judikatūrā, ir pienācīgi un pietiekami precīzi noteikti šādas biometrisko un ģenētisko datu apstrādes nolūki, proti, specifiski un konkrēti personas datu apstrādes mērķi, ņemot vērā pārzinim uzticēto uzdevumu, un ja vien šāda iespēja tiek izmantota atbilstīgi šā sprieduma 77.–83. punktā izklāstītajām prasībām.

91 Tādējādi no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka šajā lietā valsts tiesu judikatūrā ir noteiktas konkrētas prasības, kuru mērķis ir nodrošināt šā principa ievērošanu, piemēram, policijas pienākums pirms DNS parauga ņemšanas ņemt vērā tostarp izdarītā nodarījuma izdarītāja agrāko sodāmību, nodarījuma smagumu atkarībā no tā veida un īpašos apstākļus, kuru dēļ jāizņem paraugs, kā arī nodarījuma izdarītāja personību.

92 Šādā situācijā valsts tiesām katrā konkrētajā gadījumā jāpārbauda, vai policijas dienestu veiktā datu vākšana ir notikusi, neievērojot personas datu apstrādes principus, kas noteikti Direktīvas 2016/680 4. pantā, un īpašās prasības attiecībā uz sensitīvu personas datu apstrādi, kas noteiktas šīs direktīvas 10. pantā, atbilstoši tam, kā tas interpretēts Hartas 7. un 8. panta gaismā.

93 Šajā ziņā vēl jāuzsver, ka ar to vien, ka personai inkriminētais noziedzīgais nodarījums ir ekonomiska rakstura nodarījums un ka šīs personas biometrisko un ģenētisko datu vākšana notiek, pirms tā tiek galīgi notiesāta, nepietiek, lai izslēgtu, ka šāda vākšana var būt uzskatāma par tādu, kas atbilst absolūtai nepieciešamībai, jo, ņemot vērā īstenojamos nolūkus, šī vākšana, tostarp ņemot vērā attiecīgo datu veidu, var izrādīties esam absolūti nepieciešama tostarp tālab, lai varētu

noskaidrot, vai šī persona, ņemot vērā tās iespējamo piederību noziedzīgai organizācijai, varētu būt piedalījusies arī citos noziedzīgos nodarījumos, attiecībā uz kuriem šāda veida dati varētu būt nozīmīgi, vai arī tālab, lai šo personu identificētu gadījumā, ja pastāv risks, ka tā varētu aizbēgt.

94 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz pirmo jautājumu ir atbildams, ka Direktīvas 2016/680 6. pants un 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 10. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj bez izšķirības vākt biometriskos un ģenētiskos datus par personām, kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu, ja vien, pirmkārt, datu vākšanas nolūku dēļ nav jānošķir šīs abas personu kategorijas un, otrkārt, pārziņiem valsts tiesībās, t.sk. valsts tiesu judikatūrā, ir noteikts pienākums ievērot visu minētās direktīvas 4. un 10. pantā izklāstīto principu un īpašo prasību kopumu.

Par otro jautājumu

95 Vispirms jānorāda, ka, lai gan otrā jautājuma formulējumā iesniedzējtiesa norāda uz valsts tiesisko regulējumu, kura rezultātā attiecīgie personas dati vairumā gadījumu tiek glabāti "uz nenoteiktu laiku", no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka ar vārdkopu "uz nenoteiktu laiku" šī tiesa patiesībā vēlas norādīt uz apstākli, ka nav noteikts nekāds maksimālais glabāšanas termiņš, nevis uz to, ka šāda glabāšana būtu neierobežota laikā.

96 Tāpēc uzskatāms, ka ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikts, ka nepieciešamību turpināt glabāt biometriskos un ģenētiskos datus policijas dienesti izvērtē, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem, taču šajā regulējumā neparedzot maksimālo glabāšanas ilgumu.

97 Šajā ziņā Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts noteic: dalībvalstis paredz, ka personas dati tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk, kā tas ir nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tos apstrādā.

98 Pirmām kārtām, par apstākli, ka aplūkojamajā valsts tiesiskajā regulējumā nav paredzēts maksimālais glabāšanas ilgums, jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkta prasībām šīs direktīvas 5. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt gan atbilstīgus termiņus personas datu dzēšanai vai šo datu glabāšanas nepieciešamības regulārai pārskatīšanai, gan procesuālos noteikumus, kas ļauj nodrošināt šo termiņu ievērošanu.

99 Šo termiņu noteikšanu, ja vien tie ir "atbilstīgi", un lemšanu par to, vai šie termiņi attiecas uz minēto datu dzēšanu vai to glabāšanas nepieciešamības regulāru pārskatīšanu, minētās direktīvas 5. pants savukārt atstāj dalībvalstu ziņā.

100 Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 5. pants patiešām jālasa kopsakarā tostarp ar tās 10. pantu, un tādējādi biometrisko vai ģenētisko datu glabāšanai jāatbilst absolūtai nepieciešamībai un šajā glabāšanā pienācīgi jābūt garantētām datu subjekta tiesībām un brīvībām.

101 Tomēr, ja dalībvalsts nosaka atbilstīgus termiņus, kādos regulāri veicama personas datu glabāšanas nepieciešamības pārbaude, un ja šajā pārbaudē jāizvērtē, vai ir absolūti nepieciešams pagarināt glabāšanas ilgumu, tad uzskatāms, ka attiecīgās dalībvalsts tiesības atbilst šādām prasībām. Tādējādi, pat ja glabātie dati ir sensitīvi personas dati, šai dalībvalstij nav pienākuma šo

datu glabāšanai noteikt absolūtus termiņus, pēc kuru beigām šie dati būtu automātiski jādzēš (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 30. janvāris, *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, 52. punkts).

102 Savukārt, lai šādu regulāro pārbaužu termiņi būtu atbilstīgi, pirmkārt, saskaņā ar Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu, lasot tos Hartas 52. panta 1. punkta gaismā, dati – kas līdz tam tika glabāti – jādzēš atbilstoši šīs direktīvas 16. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem tad, ja kādas no veiktajām pārbaudēm gaitā šo datu glabāšana izrādās vairs neesam absolūti nepieciešama un līdz ar to izrādās esam pārmērīga, ņemot vērā šīs glabāšanas nolūkus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 30. janvāris, *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, 45., 48. un 50. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

103 Otrkārt, ņemot vērā gan Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktās prasības, ka visiem personas datiem jābūt atbilstīgiem, būtiskiem un ne pārmērīgiem, ņemot vērā nolūkus, kādos tos apstrādā, gan apstākli, ka šī tiesību norma un šīs direktīvas 8. pants jālasa no Hartas 52. panta izrietošo prasību gaismā, gan minētās direktīvas 6. pantā pārzinim noteikto pienākumu attiecīgā gadījumā skaidri nošķirt dažādu datu subjektu kategoriju personas datus, šie pārbaužu termiņi nav uzskatāmi par atbilstīgiem tad, ja datu subjekta kriminālprocesuālā statusa maiņa – kas tiek uzskatīta par būtisku saistībā ar šīs glabāšanas nolūku – nerada pārzinim pienākumu saprātīgā termiņā pārskatīt, vai šā datu subjekta datu glabāšana ir nepieciešama.

104 Otrām kārtām, apstāklis, ka nepieciešamību turpināt biometrisko un ģenētisko datu glabāšanu policijas dienesti izvērtē, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem, pats par sevi nav pretrunā Direktīvas 2016/680 8. panta 2. punktam, ciktāl šajos iekšējos noteikumos šiem dienestiem ir noteikts pienākums nodrošināt, ka tiek ievērots nosacījums par absolūtu nepieciešamību glabāt šos datus, un ka šo dienestu novērtējuma brīvība ir pietiekami reglamentēta valsts tiesībās, tostarp valsts tiesu judikatūrā.

105 Proti, lai gan no apstākļa, ka noteikumi ir iekšēji un tātad nav pieejami visām personām, kuru personas dati, iespējams, var tikt apstrādāti, izriet tas, ka kompetentās iestādes nevar uz šādiem noteikumiem atsaukties, lai pierādītu, ka tās ievēro tām noteiktās prasības, šis apstāklis tomēr automātiski nepadara par nelikumīgu personas datu apstrādi, kuru ir nolemts veikt saskaņā ar šiem noteikumiem, bet gan nozīmē, ka gadījumā, ja tiek pārsūdzēts lēmums par kādas šādas apstrādes veikšanu, policijas dienesti kompetentajā tiesā neatkarīgi no šiem iekšējiem noteikumiem pēc vajadzības pierāda, ka "absolūtas nepieciešamības" nosacījums ir pienācīgi ievērots.

106 Šajā lietā, pirmkārt, Čehijas valdība uzskata, ka it īpaši no Čehijas policijas likuma 65. panta 5. punkta izriet – tas gan jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka tādu personu, kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu, DNS profili jādzēš, ja to glabāšana vairs nav nepieciešama, ņemot vērā izvirzītos mērķus, proti, ja šīs personas vairs netiek apsūdzētas vai turētas aizdomās, t.sk. arī citā kriminālprocesā, vai ja tās agrāk nav izdarījušas ļoti smagus, smagus vai mazāk smagus noziedzīgus nodarījumus.

107 Šajā ziņā tomēr jāatgādina, ka biometrisko un ģenētisko datu glabāšana par atbilstošu prasībai – ka tā jāatļauj tikai tad, "kad tas ir absolūti nepieciešams", Direktīvas 2016/680 10. panta izpratnē – var tikt uzskatīta tikai tad, ja šajā glabāšanā tiek ņemta vērā ne tikai datu subjekta iespējamā saikne ar citiem notiekošiem kriminālprocesiem vai arī viņa agrākā sodāmība vai profils, bet arī tā noziedzīgā nodarījuma, par kuru ir pasludināts likumīgā spēkā stājies notiesājošs spriedums

krimināllietā, raksturs un smagums vai citi apstākļi, piemēram, īpašais konteksts, kādā šis noziedzīgais nodarījums ir izdarīts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 30. janvāris, *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, 67. punkts).

108 Otrkārt, lai arī Čehijas tiesības nenoteic maksimālo termiņu, cik ilgi glabājami personas dati, kas ievākti, pamatojoties uz Čehijas policijas likuma 65. panta 1. punktu, šā likuma 82. panta 1. punkts policijas dienestiem tomēr noteic pienākumu vismaz reizi trijos gados pārbaudīt, vai šo datu glabāšana joprojām ir nepieciešama šo dienestu uzdevumu izpildei.

109 Līdz ar to iesniedzējtiesai būs jānoskaidro, vai, ņemot vērā attiecīgo biometrisko un ģenētisko datu glabāšanas nolūkus, šāds trīs gadus ilgs pārbaudes termiņš ir uzskatāms par atbilstīgu, taču jāteic, ka pretējā gadījumā šie dati nebūtu obligāti jādzēš, ja tiktu pierādīts, ka to glabāšana tik un tā joprojām ir absolūti nepieciešama.

110 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir atbildams, ka Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikts, ka nepieciešamību turpināt glabāt biometriskos un ģenētiskos datus policijas dienesti izvērtē, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem, taču šajā regulējumā neparedzot maksimālo glabāšanas ilgumu, ja vien minētajā tiesiskajā regulējumā ir noteikti atbilstīgi termiņi šo datu glabāšanas nepieciešamības regulārai pārbaudei un šajā pārbaudē tiek izvērtēts, vai ir absolūti nepieciešams pagarināt šo datu glabāšanas ilgumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

111 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināls odus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI, 8. panta 10. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

saistībā ar biometrisko un ģenētisko datu vākšanu, glabāšanu un dzēšanu jēdziens "dalībvalsts tiesības" šo pantu izpratnē jāsaprot kā tāds, ar ko domāta vispārpiemērojama tiesību norma, kas noteic šādu datu vākšanas, glabāšanas un dzēšanas nosacījumu minimumu, atbilstoši tam, kā šī norma tiek interpretēta valsts tiesu judikatūrā, ja vien šī judikatūra ir pieejama un pietiekami paredzama.

2) Direktīvas 2016/680 6. pants un 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 10. pantu,

jāinterpretē tādējādi, ka

tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas ļauj bez izšķirības vākt biometriskos un ģenētiskos datus par personām, kuras ir apsūdzētas tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai tiek turētas aizdomās par šāda nodarījuma izdarīšanu, ja vien, pirmkārt, datu vākšanas nolūku dēļ nav jānošķir šīs abas personu kategorijas un, otrkārt, pārziņiem valsts tiesībās, t.sk. valsts tiesu judikatūrā, ir noteikts pienākums ievērot visu minētās direktīvas 4. un 10. pantā izklāstīto principu un īpašo prasību kopumu.

3) Direktīvas 2016/680 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikts, ka nepieciešamību turpināt glabāt biometriskos un ģenētiskos datus policijas dienesti izvērtē, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem, taču šajā regulējumā neparedzot maksimālo glabāšanas ilgumu, ja vien minētajā tiesiskajā regulējumā ir noteikti atbilstīgi termiņi šo datu glabāšanas nepieciešamības regulārai pārbaudei un šajā pārbaudē tiek izvērtēts, vai ir absolūti nepieciešams pagarināt šo datu glabāšanas ilgumu.

[Paraksti]